

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . I kor. Egy óra . . . I kor. 50 Hll.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 49. szám.

Egy kulturváros külseje.

Debrecen, október 17.

Ma már nem dicsekvés, ha Debrecenről, mint kulturvárosról merünk beszélni. Az iskolák városa annyi áldozatkészséggel és önjelétől alkotta meg a modern várostevő közműveket és szerezte meg azt a tartalmat, amely jogot ad ahhoz, hogy a kulturváros nevet követelje magának.

A nemes tartalmat azonban szeretjük szép külsőbe öltöztetni, ami nem is hiúság kérdése mindig. A mélyeséges tartalom sem irtózik a szép formáktól s az arany is csak nyer azzal, ha ötvösművész keze remekelt a külső alakításán. Egy ilyen ötvösművész kezére volna szüksége most ennek a rohamosan fejlődött városnak, hogy külsőleg is széppé tegye azt az aranyat, amit ez a város önmagában bír.

Erre a külsőre szintén sokat kell adnunk, mert ez sokszor összefügg olyan erősen a belső lényeggel, hogy el sem lehet választani a kettőt. És amikor a város külsejének szépítését említtjük, elsősorban az utcák burkolására gondolunk és arra, hogy elérkezett a tizenkettedik órája a városszabályozási terv végrehajtásának. Az Egyház-tér környékén a kulturnegyed megteremtése egy legszebb városi középpont gyönyörű perspektíváját nyitotta meg. De amíg ott a legszerencsésebb gondolat megvalósításával meg fogja teremteni a városnak legszebb pontját, addig e legszebb ponttól pár lépés-

nyire a legzürzavarosabb vásári forgalom fog végig dőcögni a kőkockás kövezeten, a melyről tikkasztó nyarakon porfelhők szállják meg a levegőt, hogy elfedjék a gyönyörűségeit a félig kész városnak.

A város polgárságának nem egyszer halott kívánsága volt és az ma is, hogy a vasutól a nagyerdőig aszfaltburkolat fedje az utcákat és tereket. És e kívánságra mindig az az ellenvetés hangzott el onnan, ahol irányítják e kívánságok teljesülését, hogy helyes, méltányos ez a kívánság, de nem lehet teljesíteni, aszfaltolni nem lehet, mert az aszfalt nem bírja el azt az óriási forgalmat, amely a Piac-utcán s azon által bonyolódik le.

E kívánság és a teljesítés megtagadásának összeütközésénél vetődik fel az a két dolog, amit előbb említettünk, hogy aszfaltolni kell és megkezdeni a városszabályozási terv végrehajtását. — A városszabályozási tervnek ugyanis egyik legokosabb és legszebb gondolata az, hogy a Piac-utccal párhuzam irányban két utcát kell nyitni, hogy azokra áterelődjék a Piac-utca óriási forgalma, a talyigák, a fuvarozó teherkocsik, z ötlovas szénás szekerek, a kocsik után tízével kötött szarvasmarhák forgalma. A város már ingatlanokat is szerzett erre a célra, tehát a parancsoló szükség kényszerűsége mellett a lehetőség teszi megokolttá, hogy a városszabályozási tervnek ezt a részletét mielőbb végre kell hajtani.

És akkor minden okoskodás az ellen,

hogy a vasutól a nagyerdőig aszfalt-utja legyen a városnak, elvész, megsemmisül. Akkor szó sem lehet másról, mint csak is egyedül aszfaltburkolatról. A legszebb utcaburkolatról, amelyet az egyetemi város megkövetelhet.

De nemcsak a legszebb utcaburkolat ez, hanem a legolcsóbb és legegészségesebb is, amelyben nem bujhat el a por és piszok, hogy az első szélroham felkapja azokat s kulturnegyedünk torkolatánál szemünkbe vágja.

A kolera rémének távoli megjelenésekor is megremegtünk és megborzadva látuk utcáink és ezek közt legforgalmasabb utcánk, a Piac-utca állapotát. A kockaköves burkolat hézagai közt a szürke porhalmocskák s szeméthulladékok elseperhetetlen tömege. Egy szélrohamra azután szürke lett a város s az emberek fuldokolva, megvakulva átkozták a nyarat, a port, a várost, az utcát.

Mindezeket segít az, ha e kulturváros külsejére is sok gondot fordít a város vezetősége s a csinosítást megkezdi a szabályozással és az aszfaltozással.

Minisztertanács. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma délután öt órakor a miniszterelnökség palotájában Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök elnöke alatt minisztertanács volt, amelyen a kabinet tagjai Hazai Samu honvédelmi és az új kereskedelemügyi miniszter kivételével valamennyien részt vettek. — A miniszterek folyó ügyekről tárgyaltak.

A költő és az amazon.

Volt egyszer egy nő, oly csábító, hogy meghódította mindenkinek szívét, a ki valaha látta, hogy mindenki jó tündérnek tartotta. De e nő szíve hideg volt, mint a sziklák mélyéből fakadó víz és szeszélyes, mint a tengeren átsuhanó szél.

Egyszer aztán találkozott e nő egy költővel, ki a nők szeméből tudta kiolvasni az igazságot s ragyogó, azurkék szemével meglátta benne a veszedelmet is. De a veszély ellenállhatatlanul vonzotta és ujongó örömmel töltötte el szívét az a tudat, hogy e nő méltónak találta arra, hogy kísérelje legyen s még fel nem ébresztett tekintete előtt feltárhassa e világ minden szépségét.

S egy szép nyári reggelen, midőn virág és fény borította a nagy mindenséget, együtt lovagoltak ki a ragyogó életet árasztó dicső természet ölébe. S a két fekete ló egymás mellett járt. Fenn a levegőben ujongó reggeli dalát zengette a pacsirta s a veteményekről és rétekről üde illat áradt az enyberpár felé. Az egész természet szerelemről dalolt s a költő éles hallása megértette e titokszerű hangokat; s látta, hogy a nő szemében mint tükröződik a mezők zöldje, látta, mint különülnek el ragyogóan a nemes állattól napfényben fürdő karsu alakjának vonalai; a költő tekintete ott égett a kicsi piros szájon, mely mintha kimondhatatlan gyönyöröket ígért volna számára, és halkán közelített lován kísérelőjének lovához.

Az ifju liget körül lévő vén tölgyfák árnyékában a költő megfedkezett minden tartózkodásról és szívére akarta vonni a szép asszonyt; az pedig nem ellenkezett, mert meg akarta tudni végre, minő is az oly hűséges emberi szív s oly szemmel nézte, mint a gyermek a szép játékszerét. Figyelve tette rá fülét, hogy meghallja dobogását. — Aztán finom kezével hozzányult a szép játékszerhez, óvatosan és vigyázva, hogy össze ne törje a költő szívét. A ligeten átfolyó patak bánatosan zengette a kísérelőnét e rabláshoz. De a költő sajgó fájdalmat érzett lelkében s vad sugárban tört elő a vér sebéből. De áthatotta a gyönyörűség érzete is, midőn a nő megígérte, hogy gondosan meg fogja őrizni szívét és majdan sértetlenül adja vissza. És ujjongva látta, hogyan szorítja melléhez, azon a helyen, hová saját szívét tenni a kegyetlen természet elfelejtette.

És a szép nő elhagyta a költőt, eltávozott messze, messze tőle.

De egyszer, utja közben, találkozott egy férkúval, aki bejárt messze földeket, kinek tüzes volt a szeme, zengzetes a hangja, melyen szerelemről beszélt. S a nő szívesen hallgatott szavára és rámosolygott kék szemével és élettéljes piros ajkával.

Egy este együtt ültek egy nagy város egyik házának erkélyén. Alattuk úgy hullámzott az emberek sokasága, mint a zajgó folyam. De fölöttük fenséges magányban ragyogtak a csillagok és a fénysugarak mriárdjait szórták alá a nagy városra. Ekkor

a férfi vágyón hajolt a mellette ülő nő ajkához és meglepődve és megilletődve hallgatta szívének erős dobogását. De a szép nő gyorsan fölemelkedett és gunyosan mondogta: — Nem az én szívem az! Egy költő szíve, melyet ajándékol kaptam! Akarod-e látni, — tette hozzá kajánul felkacagva, — milyen egy szerelmes költő szíve?

— Azt hiszem, — felelte a férfi, — hogy egy költő szíve rokon a csillagokkal, melyeknek hihetileg sokszor panasolta el a szerelmét! Nézd csak, mint ragyognak most le reánk!

— Csinos gondolat! — kiáltotta a szép asszony. És gyors mozdulattal kivette kebléből a szívet, melyet hogy megőriz, szentül megígérte, egy darabig kezében tartotta és nézte, azután, vidáman felkacagva, a sötét éjszakába, a magányba, a feledésbe vetette.

— Mit műveltél a szívemmel? — kérdezte a költő, midőn hosszú idő multával ismét összetalálkozott a szép asszonnyal.

S a nő rámosolygott ragyogó szemével és viruló arcával, mondván: — Megőriztem, oly kitűnően őriztem meg, édes barátom, hogy magam sem tudnám megtalálni!

A költő ekkor úgy érezte, hogy hűséges szíve örökre elveszett s a sebből, mely kisé már behegedt, újra előtört forró vérenek vad áradata. . .

Riccardo Pierantoni.

Polónyi obstruál.

A képviselőház ülése.

A mai ülést Polónyi Géza beszéde töltötte ki. Az öreg bajkeverő történelmi és közjogi alapon próbálta meg, hogy igazságot találjon körmönfont okoskodással az obstrukció számára. Az ellenzék jelenvolt vezérei megtapsolták vezértársukat, hiszen róluk beszélt. Tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Berzeviczy Albert elnök megnyitja az ülést és több kérvényt mutat be. Az ellenzék mindegyiknél névszerinti szavazást s annak másnapra való halasztását kéri. Több ellenindítvány visszavonása után áttérnek a véderőjavaslat tárgyalására.

Polónyi beszél.

Polónyi Géza: Nehéz szívvel, borongó lélekkel kezdi beszédét ennél a kérdésnél. A harc, melyet a törvényjavaslat ellen folytatnak, nem új keletű. A legutolsó küzdelem a mai küzdelemnek alapja az 1889. évre nyúl vissza. Annak a küzdelemnek kimagasló alakjai Kaas Ivor, Beöthy Ákos, Ugron Gábor, már nincsenek az élők között. Azok közül, akik abban az obstrukcióban részt vettek, már csak ő van itt. Ugy érzi, neki is ma már utolsó alkalom hozzászólni a véderő kérdéséhez. Talán megvádolják a küzdőket antimilitarizmussal. Pedig nem lehet őket ezzel illetni.

Tanulmányozta ezt a kérdést s mondhatja, hogy a háborút nem a filantropia, hanem a biológia szempontjából kell megítélni, amíg államok lesznek, mindig lesznek háborúk.

A véderőnek a nemzet vagyoni és teherviselési viszonyaihoz kell simulnia, de ha egy hadsereg a vagyoni tönk szélére jut, a társadalmat, az rosszabb a háborúnál, ez a nemzeti állam tönkretétele. Világos, hogy kettőnk közül csak az erős iparu Ausztriának lehet érdeke a gyarmatosítás. Magyarországnak tehát nem lehet érdeke anyagi existenciáját megkockáztatni egy olyan haditengerészeti érdekében, mely gyarmatosító politikát szolgál.

Birálja ezután a hadsereg vezetését. — Kimutatja a legutóbbi manőverekből, mi csoda vezérkar vezet a közös hadsereget. Egy magyar név nem akad közöttük. Különbözőben nincs értelme, hogy itt tárgyaljuk ezt a törvényjavaslatot, mert megeshetik az a szegény, hogy itt megszavazzuk, Ausztriában pedig nem fogadják el. A javaslatot azért se lehet tárgyalni, mert a népszámlálási adatok ismerete nélkül állították össze. Erről a törvény világosan rendelkezik.

Polónyi Géza végig beszélt az ülést, a mely háromnegyed kettőkor ért véget.

Az új városi bérpalota.

Ajánlatok a Szikszay-Tábornoki házak építésére.

A Szikszay-Tábornoki ház építési munkáinak biztosítása érdekében hirdetett versenytárgyalás határideje ma járt le. A beérkezett ajánlatokat az ajánlattevők jelenlétében ma bontotta fel az erre kiküldött bizottság, amely Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklété alatt a könyvtárszobában tartotta meg ülését. Az ülésen Debrecen városa közönsége képviselőjében Magoss György dr. főügyész, Borsos József főmérnök, Muraközy László és Publíg Ernő vettek részt. Az ajánlatok szerint a munkákat csoportonként fogják kiadni.

Az egyes munkákra beadott ajánlatok a következők:

Benke István szobrász Budapest 4621 korona 50 fillér.

Budapesti Kőgyár Emmerle és Grünman műkőmunkára 29369.48.

Barta Gergely és fia mázólok munkára 6681.70, külön ajánlat szobafestő munkára 9470 korona.

Erdődy Lajos kőműves és elhelyező munkára 371495.05 korona.

Fatermelő részvénytársaság padozati munkára 40096.50 korona.

Magyar Vacuum Cleaner és pormentesítő vállalat porszívó berendezésre 9669 korona.

Heinricke Emil rt. és Losonczy János lakatos Debrecen vasvázás portáléokra 251619 korona.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság az összes munkákra, kivéve központi fűtés, vasvázás portáléokra, porszívó berendezésre, szemétdobó és melegvízfejlesztő készülékekre 960044.54 korona.

Lám Sándor üvegezési munkákra 9126 korona 30 fillér.

Dihen János mázólok munkákra 9388.30, szobafestő munkákra 10053 korona.

Waldmann Antal vízvezeték, csatornázás, központi fűtés, melegvízberendezés, szemétdobó és porszívó készülékekre 214012 korona 60 fillér.

Weisz Ede vasszerkezeti és lakatos munkákra 46096 és 11551.50 korona.

Debreceni Faipar rt. és Pető Ferenc ács munkákra 37633.80 korona.

Eternit művek (Hatschek Alajos) N. jegyű aszbeszt eternit palára 11118.60 tisztán eternit palafedésre 13154.40 korona, Kubinyi Lajos és társa burkoló, kőfaragó, tetőfedő, és padlózó munkára 129188.44 korona.

Bründl János központi fűtés, melegvízfejlesztés és csatornázás 181321.04 korona, 5 százalékos engedményt ad.

Walla József rt. burkoló munkákra 66486.10, kőfaragó munkákra műkőből 38218.10 korona.

Kallós Adolf és Koch Richárd föld, kőműves és elhelyezési és ács munkára 402871 korona 40 fillér.

Knuth Károly melegvízfejlesztő készülékekre 13222.81, vízvezetési és csatornázási munkákra 77593.47, központi fűtésre 124770.98 korona.

Rauchberger Dávid vízvezetési és csatornázási munkákra 79908.38 korona.

Rohonczy Hugó központi fűtésre 104440 korona, melegvízfejlesztőre 10926.55 korona.

Pozsonyi gépgyár rt. központi fűtésre 131388.79 korona.

Bessenyei Gyula asztalos munkákra 44356.50 korona.

Harsányi István asztalos munkákra 59136.60 korona.

Tóth István kőműves és elhelyező munkákra 390108.30 korona.

Tóth András szobrász munkákra 6009 korona.

Fekete Ödön XV—XIX csoportra 190045 korona 85 fillér.

Horváth József ács munkákra 36358.30 korona.

Lukács Vilmos és testvére kőfaragó és tetőfedő, padlózati munkákra 126607.90 korona.

Osváth Antal szobrász munkákra 5758 korona 90 fillér.

Friedmann Sámuel bádogos munkákra 32094.90 korona.

Thieszen A. és fia szobafestő és mázólok munkákra 18621.66 korona.

Losonczy János lakatos munkákra 13171 korona 14 fillér, enged 3.5 százalékos.

Földvári L. villamos világításra 13475 korona 57 fillér.

Dorsch Hugó asztalos munkákra 43281 korona 15 fillér.

Juhász István lakatos és vasszerkezeti munkákra 56682 korona.

Kalászy Kálmán asztalos munkákra 45380.60 korona.

Somogyi Nándor szobrász munkákra 4674 korona.

Egyesült parketgyár rt. padlózati munkákra 36591.60 korona.

Politzer és Okluszky parket munkálatokra 40042.40 korona.

Magyar szabadalmazott lópatkógyár rt. központi fűtés, melegvízfejlesztőre, porszívó készülékekre, vízvezetékre és csatornázásra 238121.60 korona.

Piros Béla vasszerkezeti és lakatos munkákra 60870 korona.

Az összes munkákra, a felvonó készülékek szállítására nem érkezett be ajánlat.

Az ajánlatot kiadták a mérnöki hivatalnak átszámítás végett.

A monstre deputáció a debreceni egyetemért.

A szervező bizottság permanenciájában. — Hegedüs Loránt demontálja. — Gerliczy báró takarodót fu.

A debreceni egyetem ügyében megindított akció érdekében a monstre-deputáció szervezése a legnagyobb erővel folyik. Az egyetemi bizottság Kovács József polgármester elnöklété alatt állandó permanenciában van s folytatja a szervezés munkálatait. Ma már a meghívásokat készítették el, amelyeket már a legközelebbi időben szét is küldenek. E meghívásokban a bizottság közölni fogja azt az időpontot is, amelyben a küldöttséget a kultuszminister fogadja. Ez az időpont minden valószínűség szerint e hó 23-ika.

E küldöttség előtt fog nyilatkozni minden valószínűség szerint Zichy János gróf kultuszminister a döntésről. A döntő pillanat közelsége feszült izgatottságot tartja a kedélyeket s különösen Debrecen közönségének érdeklődését fokozza erősen.

Annál inkább, mert a fővárosi lapokban s ezek nyomán a vidéki lapokban is a legellenetesebb hírek jelennek meg. Így a Pesti Hírlapból egyik debreceni lap is átvette ama hirdást, hogy Gerliczy Ferenc bárónak a szegedi egyetem érdekében megindított akcióját Hegedüs Loránt dr. országgyűlési képviselő, a Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatója szintén támogatja s e forrás szerint Hegedüs Loránt dr. országgyűlési képviselő is azok közt foglal helyet, akik a szegedi egyetem kérdésének bukása esetén a munkapártból való kilépéssel fenyegetőznek.

Szántó Győző, a Gyáriparosok Országos Szövetsége debreceni fiókjának elnöke beküldte ezt a lappéldányt Hegedüs Lorántnak és kérdést intézett hozzá, hogy mi igaz a róla terjesztett hírekből. Ma azután Szántó Győző a következő levelet kapta Hegedüs Loránt dr. országgyűlési képviselőtől:

Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége.

Ügyvezető Igazgató

Budapest, 1911. október 16.

V., Zrinyi-utca 1.

Nagyságos Szántó Győző urnak Debrecen.

Kedves Barátom!

A debreceni lap beküldését igen köszönöm és felhatalmazlak annak közzétételére, hogy én *soha életemben a Pesti Hírlapban és az egyetemi kérdés tekintetében számba adott nyilatkozatot*, sem ahhoz hasonlót nem tettem.

Öszinte tisztelettel

igaz barátod

Hegedüs Loránt.

Lehetetlennek is tartottuk, hogy Hegedüs Loránt dr., aki maga is református ember és a dunamelléki református egyházkerület volt kiváló főgondnokának a fia, akit annyi szál fűz Debrecen városához, így ellene fordult volna a debreceni egyetem gondolatának.

Ugyancsak megcáfolta maga Gerliczy Ferenc báró azt a közlést, amelyben a szegedi lapok és ezek nyomán a fővárosi lapok is Ger-

Gerliczy Ferenc bárónak egy Szegeden tett újabb nyilatkozatát hozták, Gerliczy Ferenc báró ebben megismételte a Pesti Hirlapban tett kijelentéseit.

E nyilatkozat cáfolatául Gerliczy Ferenc báró AZ UJSÁG szerkesztőségéhez tegnap a következő nyilatkozatot küldte Demkról:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Becses lapjának mai számában a szegedi egyetem ügyével kapcsolatban megjelent, nekem tulajdonított nyilatkozatra legyen szabad annak szives közlését kérem, hogy azt olyan formában és vonatkozásban nem tettem s nem tartanám opportunusnak az elintézés alatt levő nagy horderejű ügyről már most ily módon nyilatkozni. A szives közlésért hálás köszönet és tisztelettel készséges híve Gerliczy Ferenc.

A cáfolatot megadhatta volna ugyan mindjárt Szegeden is Gerliczy, de mindeddig hallgatott. Azonban így is visszavonulás ez.

Székely igazságügyminiszter az egységes zsidó egyházért.

Mit mondott az ortodox főrabbi?

Székely Ferenc igazságügyminiszter legutóbbi kassai látogatása alkalmával érdekes incidens támadt az igazságügyminiszter és a kassai ortodox hitközség vezetője Jungreis Ignác főrabbi között. Az incidensről több lap megemlékezett, de helytelenül közölték a történeteket.

Jungreis főrabbi ma az incidensre vonatkozólag elmondta, hogy a különböző küldöttségek összegyűltek, odament Berczelly Jenő táblai elnök az ortodoxok küldöttségéhez és felkérte Jungreis Ignácot, hogy a neolog hitközséggel együtt jelenjenek meg a miniszter előtt. Jungreis kijelentette, hogy miután hivatalos tisztelgésről van szó, melynek folyamán minden felekezet külön járul a miniszter elé, elvi szempontból nem mehetnek együtt a neologokkal.

Amikor azután az ortodoxok küldöttsége megjelent a miniszter előtt, kijelentette, hogy bár tudja, hogy az ortodoxok nagy áldozatokat hoznak a jótékonyágnak és egyéb nemes céloknak, de éppen e célok érdekében szívesen látná, ha megszűnnék a zsidóság között az antagonizmus és egyesülne a két felekezet. — Az ország és a társadalom érdekei megkövetelik a zsidóság egyesülését annál is inkább, mert nincsenek olyan ellentétek, melyek kiküszöbölhetők nem lennének. Az egyesülés, — fejezte be szavait a miniszter — kizárólag az önök jóakarátán mulik.

Jungreis főrabbi pedig azzal felelt a miniszter szavaira, hogy a két zsidó felekezet között az úr áthidalhatatlan. A főrabbi többet nem mondhatott, de nem felel meg a valóságnak az, hogy a főrabbi azt felelte volna a miniszternek, hogy sem kedve, sem ideje nincs, hogy szavaira reflektáljon.

Jungreis főrabbi ez incidens után kereste a módját annak, hogy nyilatkozatot kapjon Székely Ferenc igazságügyminisztertől egyesítési tervére vonatkozólag, de az igazságügyminiszter kijelentette, hogy ilyen terve nincs, tehát a zsidó felekezetre sem akar lelki kényszert gyakorolni.

IRODALOM.

A Csokonai-kör irodalmi pályázata. A Telegdy-Kovács László színműirodalmi alapítványából hirdetett pályázat f. hó 15-én járt le s e határidőn belül 24 pályamű érkezett a Csokonai-kör titkárához. A pályaművek cím szerint a következők: 1. Kántor Kálmán. 2. Diákpincérek. 3. Ném uram. 4. Itt élnek, halnod kell. 5. Vaskezek között. 6. Fülöp. 7. A szivtelenek. 8. Nemesi vér. 9. A milliomos. 10. Mit susognak a gesztenyefák? 11. A két Solyom. 12. A nemzetes asz-

szony. 13. Idill. 14. Lóri kisasszony. 15. Tóni bácsi. 16. Malvin karrierje. 17. A pók. 18. Hamupipóke. 19. Akiket megcsufoltak. 20. Földregés. 21. A baba. 22. A jó barátné. 23. Az apostol. 24. A fagyos föld titka. A pályaművek birálatával Szávay Gyula, Sárváry Lőrinc, Thuri Elemér és Kardos Albert vannak megbízva, akik a Csokonai-kör januári választmányi ülésén fognak beszámolni arról, hogy melyik művet illeti meg az 1000 koronás pályadíj.

Debreceni urinő Montenegróban.

Egy regényes házasság.

Érdekes regény utolsó fejezete záródott le a mai napon Debrecenben. Az első fejezete visszanyulik a nyár derekára, amikor egyik kies fürdőhelyen üdült egy idevaló szép asszony, aki most bontotta fel első házasságának utolsó szálait, hogy mai nappal újból belépjen Hymen rózsaláncainak édes kötelékébe. Jól ismerték Debrecen uri társadalmában Csengeri Nellyt, egy középtermetű, bogárszemű, temperamentumos uri leányt, akit egy helybeli ügyvéd vett feleségül. A házastársak azonban hamar elhidegültek egymástól s a szerelem nagy fellángolását a kiábrándulás szomorú választó érzése váltotta fel. A válóper már vége felé járt, mikor az urinő egyik világfürdön megismerkedett Dunay Rudolf dr. orvossal, aki Cetinjében, az udvar körében gyakorolja az összes gyógytudományok erejét. Az ismeretséget csakhamar meleg érdeklődés, majd őszinte vonzalom váltotta fel s a fiatal, csinos doktora mint kérő jelentkezett Csengeri Márton máv. pénztáros házában. A déli vonattal az új pár már tova is száll messze tengerekre s Anconán át térnek vissza a férfi hazájába Montenegróba. A dolog tudniillik azért sietős, mert a montenegrói udvar türelmetlenkedik és a következő táviratot küldte az orvos után:

Hof bezahl, Ramadanovits erwartet Cetinje, wo möglich sofort. Comerciale.

E sorok írója bátor volt megkérdezni a doktor urat, vajjon ennek a táviratnak háta megett nem lát-e oly intézkedéseket, mely a mai háborusonyodalma kkal lenne összefüggésben?

Az albán fölkelésről.

— Nem tartom oly lehetetlennek, hogy az a feszültség, mely a török és montenegrói nép között fennáll, a mai viszonyok között csak erősödik, úgy, hogy az esetleges konfliktus minden percben beállhat.

— Én már az albán felkelés idején is tábori szolgálatot teljesítettem. Nyolc hónappal ezelőtt kerültem a cernagócok országába, ahol udvari szolgálatba léptem. Akkor a fekete hegyek országa lázas tűzben állott, csapatostól menekültek át a határon az albán törzsek, akik török földön csak elnyomatást és nélkülözéseket szenvedtek. Az albán nép rokona a montenegróinak s hősiességével is megnyerte a vitéz kis ország szimpátiáját.

Én Tuszi és Decsics határállomáson vettem részt egy csatában s szemtanúja voltam, amikor egy maroknyi albán 700 török katonát megfutamtított.

— Mit tart orvos ur a török hadseregéről?

— Pompás tüzérése van. Ugy céloznak, hogy alig van lövésiük, mely ne találna. De persze montenegrói bérczek között ezek

értelmetlenül suhogtak el, csakugy, mint a golyók. Pedig a törökök dum-dum golyókkal is lőttek, amelyek nemzetközileg tiltva vannak.

— És a török nő milyen családi életet él? Van róla tudomása?

— Igen, mert Podgoricában a török határ mellett fekvő montenegrói helyen egy egész nagy török városrész van. Igen sok jó emberünk van közöttük. Sokan még mindig több asszonyt tartanak maguknak. Főleg a módosabbja. Ezek azt mondják, hogy a török nők szépek, de nagyon tünnyák, úgy, hogy a több nejjüknél heti inspekció rendszer van, amikor egy nő főz, gondozza a gyermekeket és egyáltalán minden háztartási kötelességet ellát. A többi ilyenkor pihen.

— Milyen a török közigazgatás?

— Kegyetlen és pipogya. Láttam templomokat felgyújtani, asszonyokat, gyermeket odamenekülni, akikre betüzeltek a török katonák.

Montenegrói udvari élet.

— Irja meg kérem, hogy mindaz, amit egyes magyar újságírók a montenegrói udvarról mondtak, egy álom volt, melyben az illető újságíró a maga kulturnagyságával tetszelgett magának. Az udvarnál a legerősebb spanyol etikette uralkodik. A főhercegek egymást a legnagyobb tisztelettel és rangjukat illető hódolattal illetik. Általában a nyugaterurópai szokások az uralkodók.

— Igaz-e, hogy Miklós király a fa alatt adja az audienciát?

— Agyrém az kérem. Igaz, hogy évenként néhányszor van általános audiencia, a mikor mindenki a trón elé járulhat. Ezt az udvarban tartják, ahol a fejedelem trónusán ülve hallgatja meg a panaszokat.

— És a kultura milyen?

— Amilyen egy ily kis országban kinőhet. Van gimnáziumunk, katonaiskolánk. Orvosaink és egyéb intelligenciánk külföldről kerül be az országba. Sokan vannak ott magyarok is.

— És a társadalmi élet?

— Akár másfelé Európában. Az intelligencia Cetinjében egy testet képez. Az udvar, nagykövetségek és a főhivatalnokok sűrűn találkoznak bálokon, színházban egyaránt.

— Tehát a csatamezőre?

— Nem tudom. Lehet: igen. Az mindég attól függ, hogy milyenek ott a hegyen a szelek.

Búcsúztunk. Kikisértek az ajtóig. Akik egy hét múlva talán tépő sebekre rakják a gyógyító tapaszt ott fenn a — fekete hegyek országában.

Gyulai Zsiga.

Tűzhalál Vámospércsen.

Fölgyújtotta az anyósa házát.

Nagy tűzvész támadt ma hajnalban Vámospércs községben. Özv. Szabó Mihályné háza reggel öt és hat óra között tűzrel fogott s Fülöp József napszámos bennégett. De kis híjja, hogy a tulajdonosnő és családja is életüket nem veszítették s csak a szomszédok ébersége mentette meg őket a tűzhaláltól.

Az esetről a következőket jelentik nekünk:

Régi rossz viszony áll fenn özv. Szabó Mihályné és veje, Fülöp József 37 éves napszámos között.

Fülöp ugyanis könnyelmű, dologkerülő, részeges ember, aki mindenfelé csak ellenségeket szerzett magának. Családja hiába in-

tette, térjen a jó utra, annál megátalkodottabb lett:

— Engem kendtek nem fognak tanítani! — vágta oda hetykén, — mert én nem félek senki fiától sem!

Tegnap ismét összezdördült az anyósával, de mintha mi sem történt volna, lefeküdt aludni. Reggel úgy öt óra lehetett, mikor eltávozott a lakásból, azt hitték, valami dolga akadt.

Alig telt bele azonban pár perc, már óriási lármá támadt a ház körül s hangos dörömböléssel figyelmeztették őket:

— Ég a ház!

A megrémült család gyorsan magára szedte a ruháját s kétségbeesve menekült az égő lakásból. Az egész falu odacsődült a lobogó házhoz, de a legmegfeszítettebb munka árán sem tudták a rozoga épületet megmenteni. A zsarátnokok felgyújtották a ház padlás tetőzetét is s az égő mennyezet is beszakadt. Benn égett az özvegynek minden butorzata.

Mikor a tüzet végre a reggeli órákban eloltották s az égett épületmaradványok eltakarításához fogtak, egy elszenesedett holt testet találtak a romok között. Ugy feküdt hason, a két kezét az arca alá tartotta, mint ha azokkal akart volna védekezni a perzselő lángok ellen. És csodálatos, míg minden tagja elszenesedett, az arca megpörkölve, de teljesen épen maradt. Fülöp József volt a szerencsétlen, aki az egész tüzesetnek is okozója volt.

Fülöpöt a faluban nemcsak erőszakos, de bosszuálló embernek is ismerték. Valószínű, hogy fel akarta használni az alkalmat, amíg anyósa és hozzátartozói alusznak és rájuk akarta gyújtani a fődélet. Csakhogy a Nemezis súlyosan megrézfalta. A füsttől elfulladt, nem birt a padlásról menekülni s tüzhálálát lelte abban a hajlékban, amelyet esetleg a mások krematóriumának szánt.

A politika eseményei.

Ujabb béketárgyalások.

A tendenciózus hírekkel szemben, amelyek a béketárgyalásoknak megíusulásáról keltek szárnyra, ma cáfolatot mond egy előkelő politikus, aki azt mondta, hogy Berzeviczy akcióját még nem fejezte be s holnap újra megkezdte a tárgyalásokat. Miután pedig a rosszakaratu híreszteléseket a tények megcáfolják, újra előkerül a régi mumus:

— Tiszáék erőszakra készülnek.

Ennek igazolására elmondják, hogy Tl-sza István gróf a folyosón így nyilatkozott:

— Ha a tárgyalások eredményre nem vezetnek, a tetteknek kell következniök.

A béketárgyalásokkal foglalkozik Hegedűs Loránt dr. is egy a Neue Freie Presseben megjelent cikkében, amelyben a következőket mondja:

Mihelyt bebizonyult a tárgyalások sikertelensége, megnyílik a tér a tette vágyó munkapártiak előtt s akkor módot fognak találni, sőt már találtak is talán a rend megteremtésére.

Bécsből táviratozzák: A *Fremdenblatt* vezércikkében foglalkozik a magyar helyzettel és azt mondja, hogy *Khuen* gróf audienciája az ellenzéket megszabadította azoktól a kétségektől, amelyek talán eddig fenforogtak.

Az ellenzéknek az a reménye, hogy *Berzeviczy* Albert akciója messzemenő változás előjelének veendő, nem teljesedett be. *Khuen* gróf még mindig ugyanazt a célt követi, amelyet eddig és tisztában vannak azzal az uttal, amelyen járnia kell és amelyen járni fog. Az ország hangulata a kormány és politikája mellett van. Az obstrukciót nem támogatja semmi, csak mellékes pártérdek.

A magyar miniszterelnök ennek következtében nem is terjesztett elő legutóbbi audienciáján semmiféle politikai javaslatot; ellenkezőleg, a korona elfogadta *Khuen* grófnak azt az előterjesztését, hogy a kabinet kereskedelemügyi miniszter kinevezése után kiegészíttessék. Ez világosan mutatja, hogy az ellenzék nem számíthat a *Khuen*-miniszterium

megrendülésére. Az ellenzék most már láthatja, hogy *Berzeviczy* akciója nem volt más, mint egy *utolsó kísérlet a parlamenti rend helyreállítására*, mely azonban nem érinti a kormány céljait. Ha a kompromisszum nem sikerül, kétségtelen, hogy türelemmel és előzékenységgel az ellenzéknel mit sem lehet elérni és így az ellenzék maga lesz felelős azért, ha a többség kénytelen lesz más eszközökkel védekezni. A többség szétbomlására hiába számít az ellenzék; a véderőtörvény sem fog semmiféle változtatáson átmenni; nem lesz semmiféle új javaslat; a miniszterelnök szembaja sem fog semmiféle politikai jelentőséget nyerni; az ellenzék tehát most már tisztában lehet a helyzettel és nem eshetik neki nehezére, hogy további magatartásáról döntsön.

Betörés

az ág. ev. egyházi hivatalnál

Amatőr tolvajcsemeték.

A debreceni luteránus egyház a Miklóscsütében iskolát tart fenn, mely egyszerűs mind a pincériskola befogadására is szolgál. Tegnap este is előadás volt itt. Az iskola mellett van az egyházi hivatal is, melyet *Materny* Lajos főesperes-lelkész tegnap úgy félhat órá tájban lezárta. Kijövet a hivatalból hallotta, amint az egyik növendék figyelmeztette a pajtásait:

— Látjátok, milyen sötét itt minden!

Azonban annak a megjegyzésnek semmi fontosságot sem tulajdonított, hanem felment az udvaron levő lakásába.

Reggel, mikor a házmesterné kijött az udvarba, csodálkozva látta, hogy a hivatal ajtaja nyitva van. Benézett az előszobába, majd a belső szobába, ahol rettenve látta, hogy minden fel van fordítva, az íráskönyvek szétszórva, könyvek szerte dobálva s az ingóságok egymás tetejére halmozva. Mintha csak betörők jártak volna a szobában. Ijedten szaladt fel tehát a lelkészi lakba, honnan *Materny* Lajos főesperes lesietett és szemügyre vette a fel-dult hivatalt.

Mindjárt az előszobában nyitva találta a beteggyóntató tokját, melyből úgy a kehely, mint az ostyatartó hiányzott. Világos tehát, hogy betörők járt a helyiségben, aki a china-ezüstből vannak, elemelte. A bortartót és az ostya kiszolgáltatót azonban bennhagyta a tokban, úgy látszik ezeknek nem tulajdonított értéket.

Tovább kutatva, valamennyi iratszekrényt nyitva találtak s az iratok feldulva, szanaszét hevertek a fiókokban. — Ugy látszik, pénzt kutattak a jómadarak. A *Wertheim*-szekrény zárórekeszén feszítésből eredő karcok vannak, de a tolvajok mégsem merészeltek nagyobb munkába fogni. Csupán 200 darab szivart emeltek ki a szekrény aljából, melyet átkulcsokkal nyitottak ki.

Jellemző, hogy dühökben mindent felborogattak, széthánytak és egy halom írást szétéptek. Ebből világosan megállapítható, hogy a betörést mások, mint a *pincériskola növendékei* közül egyesek, el sem is követhették. Ezt látszik erősíteni az a körülmény is, hogy a gummiarabikum, amelyet az iratokra borítottak, teljesen felszáradt, tehát a betörők már a kora esti órákban, 7—8 óra között végezheték munkájukat, pár perccel később, mikor a tanítás véget ért.

Ellopták még a templom kulcsot is, ahol valószínűleg később akartak operálni.

Megállapítható, hogy a betörők többen lehettek, átkulccsal jutottak a terembe, dolgukat gyorsan végezték s igen kezdők lehettek

mert sem az íróasztali órát, sem cipőt, ruhát és más ingóságot, amelyet professzionátus betörő ott nem hagy, el nem vittek.

A betörés folytán *Materny* Lajos a pincériskola további működését november elsejétől felmondta.

A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Színház és művészet.

A színház műsora:

SZERDA: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (C. bérlet.)

PÉNTEK: *Bilincsek*, dráma. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Bilincsek*, dráma. (B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Babuska*, operett. Este *Milliók*, énekes bohózat. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

Ártatlan Zsuzsi. Holnap, szerdán B) bérletben színre kerül az *Ártatlan Zsuzsi* kiváló sikert aratott operett.

A *Bilincsek* bemutatója. Már is nagy érdeklődés mutatkozik *Reinbach* zsidó katonatárgyu darabja iránt. Tagadhatatlan, hogy érdekes is a darab tendenciája. A zsidó szülők vallásosságát és hihiúságát szembe állítja a szabadgondolkodó fiú felvilágosodottságával, akit a katonai pályára iránt való szeretete odáig visz, hogy elhagyja ősi hitét, csak hogy tiszt lehessen. Hatalmas aztán a fiatal tiszt tragikumuma, kinek minden jelessége mellett sem bocsájtják meg katonáknál zsidó származását, míg végre eltaszítva szüleiktől, elhagyatva kedvesétől, éppen egyik tisztársa kezétől hal meg. A szenzációs drámának próbáit *Thury Elemér* rendező vezeti. A *Bilincsek* bemutatója pénteken lesz A) bérletben.

Milliók. A heti műsornak harmadik bemutatója a *Milliók* című énekes bohózat lesz, melynek vasárnap este lesz a premierje. A fővárosi színházak műsorából jól ismerjük a kiváló sikert aratott szellemes és ötletes bohózatot, amely Budapesten nagyon sok előadást ért el. Az *Ártatlan Zsuzsi* operett bemutatója után az operett-személyzet nyomában a *Milliók* című énekes bohózatra készül, mely a szezon egyik legérdekesebb eseménye lesz.

Bonbonniere. Naponta előkelő és nagy közönség tölti meg a *Bonbonniere* kedves, intím helyiségét és tapsol az új műsornak, amely igazán kiváló és művészi. *Bachus* és *Melean* néger kettős szenzációs sikert aratott és ma már mindenki a kiváló attrakcióról beszél. *Sziklay* új műsorával frappirozta a közönséget és kupléja „Asszonykám, adj egy kis kimenőt” néhány nap múlva népszerű lesz. *Árnyay* műsora meglepetést szerzett, mert számai alatt a közönség nem jön ki a kacagásból. Mától fogva több oldalról történt felkérésre, naponta fellépnek *Szilassy Etel* és *Horváth Kálmán*. Színre kerül „Minek is van szerelem” énekes bohózat. *Szombattól* *Horváth Kálmán* szólószámokat is ad elő, teljesen ujjakat.

A drámai hősnő házassága. Pár hét előtt közöltük lapunk hasábjain, hogy *Tóth Ilonka*, *Zilahy Gyula* színtársulatának drámai hősnője nem jön Debrecenbe, hanem férjhez megy egy visó-oroszi-i földbirtokoshoz. Ez a hírünk ma hivatalosan is megerősítést nyert a következő családi értesítővel:

Schechovits Zsika földbirtokos és *Tóth Ilonka* folyó október hó 5-én tartották egybekelésüket *Visóorosz*in.

— *Kubelik* ujjai. *Newyorkból* jelentik: *Kubelik Jan* a *Kronprinz Wilhelm* hajón ideérkezett, hogy megkezdje hangversenykörútját, amelynek végállomása *San Francisko*. Mielőtt a művész Európát elhagyta, *Londonban* a *Lloyds* biztosító társaságnál *egymillió* szótvezezer koronára biztosította az ujjait. Az amerikai vasutak, amelyek a művészt turnéján szállítani fogják, külön szalonkocsit bocsátottak rendelkezésére. Hegedűje az *Em-*

peror nevű Stradivarius, amelyet a művész Londonban 150.000 koronáért vásárolt, igen sok fejtörést okozott a vámhivatalnokoknak. Írásbeli nyilatkozatot kellett Kubeliknek kiállítania, hogy hangszerét visszaviszi Európába. Holnap tartja első hangversenyét Newyorkban a Hippodromban, melynek igazgatója es-ténként 30.000 koronát fizet a művésznek.

Egy csók még nem bűn.

Kimondta a kir. ítélőtábla.

A budapesti ítélőtábla nem mindennapi ítéletet mondott legutóbbi tanácsülésén egy megfélebbezett válópörben. A válópörben szereplő felek Prágában laknak, de a válás létrejötte miatt megszerezték a magyar állampolgárságot. A férj C. J. gyáros, akit a felesége, M. N., egy dugaszdag gépgyáros leánya, a legsúlyosabb vádakkal illetett. Vádolta azzal, hogy 11 éves kis fiát Szerajevóban gyermeknek nem való helyekre vitte, hogy a saját cselédeit sem zárta ki abból, hogy a feleségét megcsalja velük. Vádolta a nő férjét azzal is, hogy egy hölgygel Budapesten át Abbáziába utazott házasságon kívüli nászutra.

Az asszony válókeresetével szemben a férj szintén beadta a maga válókeresetét, azzal az indokolással, hogy a feleségét egy gyógyszerész ismerőse egy ízben megcsókolta, amint ezt tanúval igazolni is tudja.

A budapesti törvényszék bogáti Hajdu Imre táblabíró referációján alapján a házasságot mindkét fél hibájából és pedig a férj részéről „erkölcstelen élet megátalkodott folytatása” jogcímén, az asszony részéről pedig „házassági köteleességek megsértése” címén felbontotta.

Eddig rendben lett volna a dolog, de az ügyvédek ki akartak tenni magukért és megfélebbezték az ítéletet, hogy saját felük ártatlanságát kimondhassák, ezenfelül az alperes férj ügyvédje a házasság felbontását is ellenezte. Az asszony ügyvédje tizenhatoldalas felebbezésben a házasság felbontását kérte s jogi és logikai érvekkel igyekezett kimutatni, hogy az asszony ajkáról állítólag elcsattant egyetlen csók az adott esetben a férj láncolatossá válásával szemben nem viseli magán a házassági köteleességek megsértésének jellegét és nem állapíthatja meg valamely szerelem fenforgását. — Erre az utóbbi pontra nézve az ügyvéd Zemléni Árpádnak egy versét hozta fel bizonyítéknak, a mely szerint:

„Egy csók még semmi áron sem szerelmi jel!
Csak vészjelző a határon, hogy itt vigyázni kell!”

A budapesti ítélőtábla ma tartott tanácsülésében a poétikus bizonyítékokon nyugvó felebbezést elfogadta és a házasságot egyedül a férj hibájából mondotta felbontottnak. Az asszonyt ártatlannak nyilvánította a tábla, kimondván, hogy az ajkáról állítólag elcsattant csókocska a férj megátalkodott házasságtörésével szemben egymagában még nem sérti a házassági köteleességeket.

HIREK.

— **Firczak püspök Domahidy főispánhoz.** Annakidején jelentették, hogy Domahidy Elemér főispán megleghangu levélben üdvözölte Firczak Gyula munkácsi görögkatolikus püspököt ötven éves áldozópapi jubileuma alkalmából. Firczak püspök most a következő levélben mondott köszönetet a főispán üdvözléséért:

Méltóságos Főispán Ur!

Azon szíves jókívánatok, amelyet Méltóságod áldozópapságom ötven éves jubileuma alkalmából oly szeretetteljes és őszinte szavakkal nyilvánítani kegyes volt, igen kellemesen, megtisztelően és örvendetesen hatottak reám.

Kiváló örömmel tölt el az a felemelő tudat, hogy nagy kiterjedésű egyházmé-

gyém vezetésénél kifejtett, édes hazánk és hitközségeim javát célzó működésemet helyeselni, méltányolni méltóztatik.

Midőn megtisztelő figyelmeért hálás köszönetemet fejezem ki, tiszteletteljesen kérem Méltóságodat, hogy engem szíves emlékében megőrizni és állásom kötelemeinek teljesítésénél eddig is mindenkor tapasztalt nagybecsű támogatásában részesíteni kegyeskedjék.

Kiváló tiszteletem őszinte kifejezésével vagyok alázatos szolgája

Firczak Gyula

munkácsi püspök.

— **A kereskedelemügyi miniszter mandátuma.** Az új kereskedelemügyi miniszter kinevezését általános örömmel fogadták országsszerte mindenütt, de különösen kerületben, Hosszupályiban. Beöthy Lászlónak miniszterré lett kinevezésével mandátumáról le kell mondania. A miniszternek az ottani munkapárt újra följárlnja a mandátumot s előre látható, hogy ellenjelölt nélkül nagy lelkesedéssel egyhanguan megválasztani.

— **A marsall-tanács.** Bécsből jelentik: Ma délelőtt kezdődött meg Bécsben a tábornoki tanácskozás, melyen a király elnöklete alatt a tábornoki kar, az új hadügyminiszter, Ferenc Ferdinánd, Frigyes, Lipót Szalvátor és Jenő főhercegek vesznek részt. A marsalltanácsban a novemberi előléptetéseken kívül egy igen fontos újításról lesz szó, még pedig a helyőrségi változások terén. A hadvezetőség ugyanis elhatározta, hogy ezentúl az ediginél sokkal nagyobb számban helyez csapatokat időnként a monarchia hegyes vidékeire. Így akarják elérni azt, hogy lehetőleg valamennyi csapat gyakorlott legyen a nehezebb hegyvidéki akciókban.

— **Az olasz-török háború.** Berlinből táviratozzák: Tripoliszból jelentik a Lokalanzeigernek: Olaszország eddig a második expedícióval együtt 25 ezer embert szállított part-ra. Ezek a csapatok vízzel telt tömlőket visznek magukkal és puskáikra börtököt kaptak, mert a futóhomok a finom szerkezetű modern puskák alkatrészeibe úgy behatol, hogy hasznavehetetlenné teszi a fegyvert. A tengerészeti gyalogság visszatért a Tripolisz előtt horgonyozó hajókra. Majdnem minden éjjel puskaropogás hallatszik az előőrsök vonaláról. Ez éjszaka is támadás volt. A holdfényben arab lovasság közeledett az előőrsökhöz, hatvan lépésről sortűzet adott, de mindjárt meg is futamodott. A tripoliszi olasz tőrparancsnok ma kiutasította a városból a kóbor arabokat, kik a környékből csődültek össze.

— **Ferrol dr. második előadása.** Ma délután tartotta meg Ferrol dr. berlini mérnök, a világhíró számtudós második előadását, a Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya előtt. Az ipartestület dísztervét erre az alkalomra nagyszámu előkelő közönség töltötte meg, amely csodálattal adózott a Ferrol dr. káprázatos számolási műveletei iránt s zajos tetszésnyilvánításokkal ünnepelte a kitűnő előadót. A mérnökegylet tagjai este társasvacsora keretében ünnepelték Ferrol drt, aki holnap utazik el Debrecenből.

— **Dinamit Taft vonata alatt.** Santa-Barabárból (Kalifornia) távirtozzák: A Southern Pacific-vasut El Capitan és Graviota közötti acélhidja alatt 36 dinamittöltényt fedeztek fel röviddel azelőtt, hogy Taft elnök vonata a hidon átrobotgott. A katasztrófát ilyen módon sikerült elhárítani.

— **A Műpártoló Egyesület új munkaterve.** A Debreceni Műpártoló Egyesület e hó 20-án pénteken délután fél 5 órakor a városi főügyési hivatal helyiségében ülést tart, melynek tárgyai: 1. A kiállítás előkészítése. 2. Az egyesület új munkaterve. Az egyesület vezetősége közli, hogy az ülés 2. számú tárgya az egyesületre nézve rendkívül lényeges kérdéseket tartalmaz. Kívánatos, hogy amint a Debreceni Független Ujság 8. és 10-iki számaiban már előzetesen ismertette volt, a

választmányi tagok jelen legyenek és állást foglaljanak.

— **A délvidéki kolera.** Törökbecseről táviratozzák: Az utolsó huszonnegy órában egy kolerabeteg meghalt. Kumán községben szintén egy haláleset volt.

— **A debreceni mozdonyvezetők kérelme.** Megirtuk, hogy a debreceni mozdonyvezetők Uray Kálmán vezetése alatt telket kértek megvételre a várostól. A tanács azonban elutasította első kérésüket. — Miután azonban a mozdonyvezetők méltányos kérése időközben a jog- és pénzügyi bizottság és a közgyűlés több tagjának helyeslésével találkozott, a mozdonyvezetők most újabb kérelmet adtak be, amely most bizonyára teljesítésre talál. A tanács most tárgyalni fog a kérvényezőkkel.

— **Hamis távirat.** Szolnokról jelentik: A szolnoki vasúti állomás csendőrkirendeltsége tegnap ezt a táviratot kapta Hatvanból: „Szolnoki pályaudvarra Hatvan felől érkező középkorú gyászruhás urinót kérjük letartóztatni”. A csendőrség a távirati felhívásnak eleget is tett és egy másodosztályon érkezett hölgyet letartóztattak. Az asszony, kinél négyezer koronás takarékkönyvet találtak, Fejes Imre nyugalmazott tisztviselő feleségének mondotta magát. Még tartott az asszony vallatása, mikor a következő vonattal megérkezett a férj és felesége kiadatását kérte, mire a csendőrség nem volt hajlandó. A csendőrök táviratoztak Hatvanba, hogy kiadják-e az asszonyt férjének, a hatvani csendőrség erre azt válaszolta, hogy nem érti, miről van szó. Fejes erre elmondotta, hogy a felesége a takarékkönyvvel megszökött szolnokról és ő azért utazott utána, hogy visszavigye. Azt azonban, hogy ő adta fel az elfogató sürgőnyt, tagadta. A csendőrök fejszóvalva kiadták neki a feleségét és megindították a nyomozást, hogy ki adta fel a táviratot.

— **Halálos szerencsétlenség egy építkezésnél.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Rákóczi-tér 15. számú háznál két emeleti magasságból egy állvány lezuhant. A balesetnél három munkás meghalt, 15 súlyosan megsebesült.

— **Tűz a hordógyárban.** Ma délután 4 órakor a debreceni hordógyárban tűz támadt, melyet a személyzet a kéznél levő házi fecskendővel hamarosan eloltott, úgy, hogy az oda vonult tűzoltóság már csak a zsarátnokokat távolította el. A tűz egy kazánból kicsapó szikra utján keletkezett. A kár jelentéktelen.

— **A francia miniszterelnök házassága.** A párisi lapok ma érkezett számában két elrejtett, szerény kis hír jelenti, hogy Joseph Gaillaux, az ország miniszterelnöke, házasságra lépett Geneviève Renouard kisaszonnyal. Tekintve, hogy Caillaux még fiatal ember — alig negyven-negyvenöt éves — és hogy mint elvált ember, a szívet és kezét illetőleg szabad: a házasságban voltaképpen semmi rendkívüliség nincs, kivéve talán azt a roppant csendet és diszkréciót, amely a frigyvet takarja. Azonban mégis pikantéria van Caillaux házasságában. Emlékeztetes talán még, hogy Caillaux három év előtt — akkor még pénzügyminiszter volt — Budapesten járt. Az utazásának szigorúan magánjellege volt, annyira, az, hogy Caillaux voltaképpen nászuton járt akkor. Bejárta Kelet-Európát, egész Konstantinápolyig, de ugylátszik, ez az utirány és egyáltalán a nászut nem valami különös szerencsét hozott neki, mert alig egy évvel utóbb elvált a nejétől és a bíróság mme Caillaux hibájából bontotta fel a házasságot. Két évvel utóbb Caillaux, úgy látszik, kiheverte ezt az egész kalamitást, új kedvet kapott a házasságra és megnősült másodszer. De most nem tesz nászutat, sőt a házassága hírét is elrejtí, mert ez a diszkréció talán jobb kabala lesz, mint volt a zaj, a lárma, amely Caillaux első házasságát kísérte.

— **Jelentkezett a hadházi gyilkos.** Rostás Márton, aki Hajduhadházon az anyósát, mint azt megirtuk, tegnap egy nagy késsel agyonszurta és sógornőjét is életveszélyesen

megszurkálta, ma önként jelentkezett a debreceni kir. ügyészségnél. Azt mondja, azért szökött meg, mert félt a csendőrségtől.

— **Pincérek egymás között.** Hirsch István és Kihut István nyiregyházi pincérek összevesztek valami felett s Hirsch pofonította Kihutot. Erre ez a nála levő közös kasszával megugrott a Debrecenbe jött. A nyiregyházi rendőrség megkeresésére az itteni rendőrség előállította. Hirsch ugyanis panaszt tett ellene, hogy 17 korona 54 fillérével megszökött. Ez összesen felül még 100 koronát is találtak Kihutnál, aki tagadja, hogy lopott.

— **A kapanyél.** Nem arról a bizonyos kapanyélről van itt szó, amely el is sült, ha az uristen úgy akarja. Hanem arról, amellyel Sarkadi Ferenc verte meg Gircsi István 65 éves kocsist, akivel a Sziv-utcán valami kellemetlensége támadt. Minthogy „csak a fejét” nézte ellenfelének, ez oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba kellett beszállítani, ahol most ápolják. — Sarkadi ellen súlyos testi sértés miatt megindítják az eljárást.

— **Meglepő szép nyakkendők** 1 koronától feljebb Frank Testvéreknél.

— **A Magyar Király kávéház** tulajdonosának sikerült a hírneves és itt közkedveltségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfonikus női zenekarát megnyerni, hol is esztendőként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetésével.

— **Valódi angol átmeneti kabátok** Bécs Lajos uri divat üzletében. Telefon 304.

— **A Royalpark helyiségei** lakásoknak november 1-ére kiadó. Értekezhetni Deák Imre Royal-szálloda. Ugyanott egy jókarban lévő biliárd asztal eladó.

— **Csőtömegből vett** nagymennyiségű áruk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

— **5 korona darabja** a valódi gráci Pichler kalapoknak Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Egy tanuló** fizetéssel felvétetik Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

A jövő trónörökös házassága.

(A főherceg apanázsa. — A hercegnő tüpénze és kelengyéje.)

Október 21-én lesz **Károly Ferenc József** főhercegnek, Magyarország és Ausztria prezmptív trónörökösének esküvője **Zita** pármái hercegnővel. Már minden előkészület megtett az esküvőre és **Monsignore Bisleti**, a pápa majordomusa tegnap óta Bécsben van és innen fog elutazni **Swarzauba**, ahol ő végzi az esketési szertartást.

A király már döntött a főherceg és a főhercegnő apanázsa dolgában is. **Károly Ferenc József** évi **négyszázezer korona** járadékot kap a családi alaphól, a hercegnő pedig évi **ötvenezer korona tüpénzt**. Ezenkívül a király nekik ajándékozta a brandeisi kastélyt. Ez lesz a főhercegi pár állandó lakása, ha pedig Bécsben tartózkodnak, a hetzendorfi kastélyt bocsátják rendelkezésükre, melyben vala mikor **Rudolf** és **Stefánia** lakott.

A pármái hercegnő mesés kelengyét kap. Menyasszonyi ruhája gyönyörű ezüst himzéssel van borítva s gazdagon díszítve antik csipkékkel, amelyek a Braganza-ház családi kincstárából kerültek ismét elő. A Bourbon hercegnő ruhájáról nem hiányozhatnak a lilium motívumai, amelyek grációzan ölelik körül finom, karcu termetét. A három méter hosszú uszály, a tunika széle és a corsage csupa himzettel liliummal van díszítve. A nemes fémből való himzések mellett nem maradhat el a friss mirtusz és narancsvirág sem. A dus hajkoronára helyezett mirtusz-koszoru a valódi brüsszeli fátyol borul, amely egész az uszályik omlik le. A szép fón az a briliáns-diadém tartja, amelyet a király ajándékozott a hercegnőnek. A fenséges menyasszony hajviselete igen egyszerű lesz s természetesen éppen

olyan egyszerű lesz a megjelenő főrangú hölgyeké.

A hercegnő ruhatárában ezenkívül szebbnél szebb ruhák várják a szezont. **Charmeuse** és **Faille de Chine**-toalettek, a díszítésük **Gaze de Goie**, **Mousseline de Goie**, hosszú ezüst és aranyrojttal, selyemhimzéssel, valódi csipkékkel, **Malines**, **Points d'Alencon**, **Points de Venise**, mind megtalálják a legbriliánsabb elhelyezést. Az estélyi ruhák mellett aránvlag kevés utcai és látogató ruha készül a hercegnő számára. **Bájosak** a leheletfinom blouseok, fehér vagy ivoir-himzéssel, a mesésen elegáns kabátok, felöltők és bundák egész sora, kezdve a legfinomabb, selyemmel átszőtt esőköpenytől a vagyont érő prémes kabátokig. A hercegnő sport-kosztümjei a legtökéletesebbek, amiket angol praktikusság és francia művészet alkothatott. Vadász-, lovagló- és fürdő-kosztümjei fenomenálisak.

A hercegnő fehérneműi egytől-egyig valódi csipkebetéttel készültek, utólérhetetlenül finom kézi himzéssel. Egy-egy alkalomra a szalagok, a himzés, a selyemtrikó és selyemharisnyák színe mindig harmoniál. Az asztali készlet még a himzőnek kezében van, de mire a fiatal pár beköltözik a brandeisi kastélyba, minden készen várja őket.

Telefon 352.

Amerikai cipők

Mandel Lipótnál

15—20—25 K.

Telefon 352.

Megnyit!

Megnyit!

Szabó Miklós

kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagy-
áruháza

DEBRECZEN, Piac-utca 61. szám.

(Fischer-palotában, Szt.-Anna-utczával szemben.)

Külön termek mérték utáni rendelésekre.

Sunlight
Szappan

A házasszonyok szívét megörvendeztet, mert a ruhának vákító fehérségű tisztaságot és kellemes illatot kölcsönöz. És mily játszi könnyű a mosás! A ruhát csak beszappanozzuk, egy ideig állni hagyjuk aztán kimosuk és felakasztjuk! Nincs többé dörzsölés, nincs főzés és forrás!

3, 16 és 30 filléres darabokban kapható.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kisujszállási rendőrkapitány rágalmazási pöre. **Herskovits Dezső** kisujszállási máv. forgalmi tiszt negyedik gimnázista fiára a kisujszállási vasuti állomás perronján rászólt a kivezényelt rendőr, hogy ne ugráljon a sineken. A fiu nem fogadott szót, erre a rendőr karon ragadta és egy pár pofon igérésével erőszakkal eltávolította a sinekről. Ezt az esetet meglátta a fiu atya, **Herskovits Dezső** forgalmi tiszt s rátámadt a rendőrré, akit elnevezett neveletlen parasztnak. Ezzel azonban az ügy nem lett elintézve, mert a rendőr feljelentése folytán **Pethe Gábor** kisujszállási rendőrkapitány megindította a kihágási eljárást **Herskovits Dezső** ellen, akit el is ítél 50 korona pénzbün-

tesre. Ezt az ítéletet végső fokban a belügyminiszter is helybenhagyta. Az elítélt forgalmi tiszt, mikor a kihágási ügyben a tárgyalásra szóló idézést megkapta, a „Karcagi Hírlap” 1910. évi július 10-én megjelent számában a „Vádoltak padján” címmel erős támadást intézett **Pethe Gábor** rendőrkapitány ellen, akiről azt állította, hogy járatlan a törvények ismeretében és az alkalmazkodó törvényekben teljesen laikus. Ezért a támadó cikkért a kir. ügyészség rágalmazás vétségeért perbe fogta **Herskovits Dezsőt**. Tegnap tárgyalta ezt a rágalmazási sajtópört a budapesti büntető törvényszék esküdtbirósága dr. **Mikovich bíró** elnökelete alatt. A tárgyaláson **Herskovits** beismerte, hogy ő írta és tette közzé az inkriminált közleményt és kijelentette azt is, hogy utólag meggyőződött arról, hogy cikkének adatai nem fedik a valóságot. Ezért a cikk megírása és megjelentetése miatt őszinte sajnálkozását fejezte ki a panaszos rendőrkapitány előtt. Miután ezt a nyilatkozatot elégtételül a panaszos rendőrkapitány és a közzéadó képviselője is elfogadták, panaszvizsgálás következtében a bíróság a további eljárást **Herskovits Dezső** ellen megszüntette.

Kitűntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel, oklevéllel.

Köszvény, csusz és reuma ellen a legjobb háziszert

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárjában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8. szám.

Kölcshős Segélyező-Egyet. u. 2. emeleti palotájában.

KÖZGAZDASÁG.

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK ÉS A NAGYKÖZÖNSEG.

A mai napon a következő levelet kaptuk: Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Világ” f. hó 15-iki számában dr. **Váraday Zsigmond** orsz. képviselő tollából **Felügyelők** cím alatt egy elfelettatás jelent meg, melyben többek között szinte kézzel foghatólag bizonyítja be annak a régi és elavult nézetnek a tarthatatlanságát, hogy a részvénytársaságok dolgai magánügyek, hogy azok a saját ügyüket belülről, a nagy közönség kizárásával intézhetik. Ezeket — ismétlem — fényesen megcáfolja s elmondván s elsorolván, hogy az ily intézményekhez mennyi mindenféle érdeke fűződvén a nagy közönségnek, azokat — ellentétben a magáncégekkel és közkereseti társaságokkal — olyanoknak deklarálja, melyekkel a sajtónak éppen úgy és oly mértékben kell foglalkozni, mint egyéb közügyekkel.

Sajnosan tapasztaltam, hogy a helybeli sajtó idáig a részvénytársaságok belső dolgaival vagy egyáltalában nem, vagy oly mértékben foglalkozott, amint és amennyire azt az illető intézetek igazgatóságának érdeke kívánta. Én azt hiszem, itt az ideje annak, hogy a fejlődő gazdasági étellel párhuzamosan a sajtó ezen a téren is szőcsöve legyen a nagy közönségnek s olykor-olykor ezen a téren is szót emeljen az olyan esetekben, amikor a nagyközönség zsebéből — akár pro, akár contra — szó van. Meg vagyok róla győződve, hogy az ily irányú közreműködés minden körben csak rokonszenvre talál és a bankok vezetőinek elhatározásánál az ellenőrző sajtó szavának bizonyos tekintetben súlya lesz.

Egyebekben vagyok a tek. Szerkesztő urnak

kész hiva
Részvényes előfizető.

Magunk is figyelemmel olvastuk el Várady Zsigmond dr.-nak fent jelzett cikkét s úgy az ő kijelentéseit, valamint Részvényes előfizetőinknek nézetét mindenben osztjuk, de sajnos, bármennyire is egyetértünk ez elvvel s akárhányszor is készséggel tájékoztatnánk olvasóinkat az egyes ily nézetek beléletében előforduló eseményekről, ki kell jelentenünk, hogy az intézetek az ily természeti dolgokat annyira belügyeknek tekintik, hogy a sajtót azokról vagy egyáltalán nem informálják, vagy ha ezt meg is cselekszik, ezt olyan formában teszik, hogy azokból a tényeket teljesen kihámozni lehetetlenség.

Kijelentjük azonban, hogy **Közgazdaság** rovatunk készséggel áll ebben az irányban is a nagyközönség rendelkezésére s ha alkármikor oly adat kerül birtokunkba, mely a nagyközönség érdekét csak valamennyire is érinti, nem fogunk elzárkózni attól, hogy azzal sine ira et studio — foglalkozzunk.

A nemzetközi pénzügyről. Berlinből táviratozzák: Az itteni pénzügyi helyzete meglehetősen kedvezőtlen és tartanak attól, hogy a német bank ismét kénytelen lesz felemelni a kamatlábat. Ezzel szemben Párisból kedvezőbb hírek érkeznek. A francia jegybank tegnap 12 millió frankot kapott aranyban Amerikából. Ezek után azt hiszik, hogy a francia bank most már a közeli időben egyáltalában nem fogja emelni a kamatlábakat.

A Közgazdasági Bank részvények. — Hogy mennyire indokolt volt vasárnapi számunkban a Közgazdasági Bank részvények áremelkedéséhez fűzött kommentárunk, legvilágosabban az a tény dokumentálja, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár égisze alatt alakult Bank és Váltóüzlet részvénytársaság a Közgazdasági Bank részvényeket már 435 koronájával is vásárolja.

A Termény- és Áruraktár papirjai szintén nagy keresletnek örvendenek, ami természetesen felszöktette e részvények árfolyamát. Mint értesülünk, ma 500 koronás kötés is történt. Itt említjük meg, hogy a Termény- és Áruraktár e hó 22-én, vasárnap délelőtt tíz órakerülést tartja meg közgyűlést, amelyen a város képviselőiben Körner Adolf tb. főjegyző, Vargha Elemér dr. tanácsnok, Szabó Elek titkár és Tatay Zoltán dr. jegyző jelennek meg.

A Borsodmiskolci malom újabb terjeszkedése. A felvidéki malmok közül legújabbban a Szikszói gőzmalom részvényeit szerzte meg a Borsod-miskolci gőzmalom. Ennek következtében a Borsodmiskolci gőzmalom vezérigazgatóját a Szikszói gőzmalom igazgatóságába a legutóbbi napokban megtartott közgyűlés alkalmával be is választották.

Terménytözsde

Schwarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1911. okt. 17.

Készáru csendes.	
1911. októberi buza	11.81 —
1912. apr. buza	12.02 —
1911. októberi rozs	10.30 —
1911. ápr. rozs	10.44 —
1911. okt. zab	9.40 —
1911. ápr. zab	9.58 —
1912. máj. tengeri	8.55 —
1911. aug. tengeri	—
1912. szept. tengeri	—

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy **angol és francia nőruha divattermemet**

József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szíves megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvel József.

Végre kiszabadult a karjaiból és el akarta tolni magától. Ideges, hisztérikus hajlama egy szót sem válthatott ki belőle, csak a kuszált haját, a gyűrött selymet mutogatta, hogy megértse vele, mit cselekedett. Jura viszont most, hogy némileg észre tért, szégyelte magát.

Messé az utadat. Tudtam, hogy elmenekülsz tőlünk Jura, tudtam, hogy előssz hozzám, azért küldtem a táviratokat.

Megint a karjaiba zárta a leányt és csókkal köszönte meg a jószágát.

— Tudtam, hogy úgy lesz — kiáltott — Megszökhettél volna bármikor, de vártam, hogy hívjál.

— Vártad?

— Igen, Mert tudtam, hogy hívni fogsz.

— És hivtalak.

— Igen. Mert nem hittem volna, hogy elfelejtetted a Jurát.

Olyan mély egyszerűséggel mondta ezeket Jura, hogy a lány mélyen a szemébe nézett, elfelejtette a csavargó ruhát, a poros, piszkos ruhát, az ócska köpönyeget, mindent, csak az ember arcát nézte.

Mikor megint a tükkörre esett a tekintete és látta azt a csavargót benne és a királynői megjelenésű nőt, félelem fogta el és rángatni kezdte a köpönyegét, amit egy jószívi vasutas adott neki az uton. Mit akarhat egymástól két ilyen össze nem tartozó ember.

— Leguottam a pavnai szikláról — mondta halkán — és a vasúthoz mentem. Egy csónakos kirabolt és nem volt pénzem. Aztán a vonat megjött, de nem tudtam beszállni, mert nem volt jegyem.

— És?

(Folyt. köv.)

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM MENTES természetes ásványvíz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbajokra, a vasmenedecze idült hurutjainál, a gyök- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál különösen hatásosnak bizonyult. — Orvosiilag ajánlva. — Főlerakat fűszer és csemege kereskedésében, Debreczen, Piacz-utca 72. — Telefon szám 740

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Naponta frissen pörkölt kávé

különlegességek

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. Forgalmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörkölt a kikapcsolható.

Tessék a címre ügyelni!

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

üveg készletek.

Petroleum-lámpák
kifüggetlenül a legújabb típusúakban, az őszi és téli évszakban különösen nagy mennyiségben szükségesek. Segítségül ajánlunk.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávé- és teás készletek. — Alpakka és ezüstöt evőeszközök.

Jókarban lévő, használt

álló íróasztalok,

továbbá üveg válaszfalak tölgysfa foglalatban jutányos áron eladók.

Értekezhetni az Ált. Forgalmi bank pénztársáival.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Tulhalmozott raktár miatt

mindenféle uri-, női divat, pipere, bőrdíszműaruk rendkívül olcsó árban kaphatók.

Kiemelve a rögös árukat, melyeket tovább nem tartok raktáron u. m. kretonok, delinek, batizok, zephirek, vásznak, silfonok, bolések, barchettes, szövetek, angol kosztümelmék, bársonyok, ernyők, paplanok, plaid kendők gyári árban lesznek a t. vevőközönség rendelkezésére bocsájtva. Pongyolák, blousok és gyermekruhák nagy választékban.

Selyem zsinór övök 60 kr.-tól.

REICHMANN divatruházában

Piacz-u. 85. Royal szállodával szemben.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400.000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Betöltendő

Angel hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni **Yongworth, Batthyányi-u. 6.** Virágüzletben.

A Rózsa-féle kistéplom-bazár áruházba pénztárnokné felvétetik azonnal.

Irodába egész napra írnokot keresek. Dr. Szép, ügyvéd.

Keresek azonnali belépésre egy szakácsnét jó fizetéssel **Piacz-utca 42. szám, hátul** az emeleten jobbra.

Megbízható embert keresünk Hajdusoboszlóról. Cím a kiadóban.

14-15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbízásunk folytán. Cím a kiadóban.

Jó írásu fiatal ember cimírásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefon.

Több évi gyakorlattal levelezésben és könyvelésben jártas úri leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Takarítóné felvétetik **Piacz 42. szám** alá 1-ső emelet, hátul.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemege-sajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható **Deutsch Lajos** fűszerkereskedésében **Piac-utca 38.**

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek sajtá érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel **Kaiser Salamon.** Telefon 685.

Fűszer és csemege üzlet a város legforgalmasabb helyén más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Biztos megélhetést nyújtó üzlet. Cím a kiadóban.

Olajos hordók kaphatók **Piacz-utca 49. sz** alatt a keresztépületben.

Műhelybe való napfényegő lámpa eladó. **Piac-utca 42. első emelet** hátul.

Boreczet házilag készült kapható Cím. a kiadóban.

Makkulatur papíros kapható **Piacz-utca 49. szám** alatt az emeleten.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt **Piac-utca 42. I. emelet,** hátul az udvarban.

Különféle.

Ha jól akar inni-enni. Csak **Goldstein**-hoz kell menni. **Goldstein Bodegája** **Piacz-utca 85. az (Uj-utczában.)**

Kalapos műhelyben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára **Piacz-u. 38.** Főposta mellett. **Beliczay Lajos** kalapos.

Kosárfonoda, gyermekocsi raktár **Kossuth-utca 25.** Javításokat készítünk.

Bárony,

selyem, csipke, keztyű, harisnya leg-
szébb legdivatosabb, legszeleőbb

a Budapesti csipke áruház

fióküzletben, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vételök.

Naponta érkeznek újdonságok Pontos, szolid kiszolgálás

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árukban

Márton Gyula és Fia

újjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főtér- és Simonffy-u. sarok, a város házával szemben. - Fiók üzlet nincs.

A **Szatmári Hitelbank R. T.** alap-
tőke (1200000 K), a kebelében mű-
ködő **Szatmári Hitelegylet** mint Szö-
vetkezet-nél megüresedett

1-ső könyvelői állásra

pályázatot hirdet.

Pályázhatnak felső kereskedelmi iskolát végzett olyan tisztviselők, kik szövetkezetnél már önállóan működtek, a katonai kötelezettségüknek lehetőleg eleget tettek.

Az állás, mely lehetőleg **1. év november 1-én,** de legkésőbb **november 15-én** elfoglalandó, évi K 1600.— javadalmazással jár.

Pályázatok, melyek határideje **1. év október hó 24-én** jár le, alulírt igazgatósághoz küldendők.

Szatmári Hitelbank R. T.
Igazgatósága.

Izzad a lába?

Használjon **Harsányi-féle „Formacint,”** mely bármely testrész izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arc- és testszépítő szer, ára 1 kor. **Ducika** szappan, ára 70 fill. **Ducika** puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyúk szem vörö, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csak a

Halász Ödön utód.

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez,” címzett gyógyszerárban **Debreczen- Csapó-utca 18. szám** alatt kaphatók.

Egy nagy úri hétszobás

lakás és egy igen nagy s több kisebb

bolthelyiség kiadó,

a **Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank** új palotájában, **Szent Anna és Varga-utczák sarkán.**

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

úri szabó divattermében, **Piacz-u. 26.**

Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

Szépség,

szépség a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes szépségcserepek hatásuk meglepő, levesznek minden szepit, májfoltot stb. a bőrt finomá, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ át minden kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban
Főraktár: **Tóth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerész-
től (Tiszapalota) és **Jóna és Jóna** drogueriarjában.

946—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak **V. 1655/2—1911.** számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint **Wiener Adolf** debreczeni lakos részére **64 kor. 25 fillér** tőke, ennek **19.0. év január hó 28.** napjától számítandó **5%** kamatai és az eddig összesen **57 kor. 80 fill.** perköltség erejéig **1911. évi július hó 3-án** bírósággal lefoglalt és **1310 koronára** becsült házi butorok, lovak és egy kocsiból álló ingóságok **1911. évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és **Sámsonban** alperes lakásán, **Fenyves Péter** **500 kor.** tőkekövetelése és jár., **Elmann Testvérek** cég **200 kor.** tőkekövetelése és jár., végre a **Duna** biztosító társaság **188 kor. 80 fill.** tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. **Debreczen, 1911. évi október hó 7-én.**

Török Péter bírói kiküldött.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal **322. sz (Kossuth-u. 15.)** — (Éjjel **66. sz. Péterfia-u. 70.)**

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszlettel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegkek nélkül végzünk. **Temetőseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes versenyt. Csakis személyes meghívásra jelentkezőknek temetőseket felvételre végett.**

Nyomatott **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában **Piac-utca 49.** a főpostával szemben.